

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Vår ref.: 9401/pte

Oslo, 15.9 2009

HØRING – BREDE PENSJONSORDNINGER NOU 2009:13

Vi viser til høringsbrev av 9. juni i år og telefonsamtale med Behringer om utsettelse av høringsfrist til 15. september.

Generelt

Utredningen gir etter Finansforbundets mening en god oversikt over samspillet mellom de offentlige allmenne pensjonssystemene og de kollektive private tjenstepensjonsordningene i Norden. Utredningen vil på dette området være en nyttig referanse for virksomheter som driver grensekryssende virksomheter mellom de nordiske land, blant annet i finansnæringen.

Det pekes også i utredningen på at mange virksomheter har valgt å endre sine tradisjonelle ytelsesbaserte ordninger til innskuddsbaserte ordninger. Etter Finansforbundets mening har en del av disse endringene ikke vært til gunst for medlemmene i ordningene og endringene har ofte skjedd under forutsetninger som det kan stilles spørsmål med om har vært i tråd med loven, jf. den såkalte Fokus Bank-saken.

Hybridordninger

I kapittel 7 drøfter utvalget definisjonen av brede pensjonsordninger, fordelene med bredere ordninger og eventuell utforming av slike produkter.

Utredningen skisserer her en mellomløsning mellom dagens innskudds- og ytelsesordninger som utvalget velger å kalle hybridordninger.

I finansnæringen er sluttlønnbaserte ytelsesordninger den vanligste formen for tjenstepensjon. Dette er ordninger som ansatte i finans er og har vært fortrolige med og som for mange av våre medlemmer er viktig å få videreført.

I utredningen fremkommer en merknad fra utvalgsmedlemmene som representerte UNIO og Akademikerne. De gir til uttrykk en skepsis mot å åpne for de såkalte hybridordningene. Denne skepsisen synes å grunne i en bekymring for at innføringen av

hybrid ordninger i enda større grad vil sette de mer vanlige ytelsesbaserte ordningene under press.

Finansforbundet ønsker heller ikke å sette ytelsesordningene under ett større press enn i dag og er derfor også skeptiske til å innføre nye ordninger som kan bidra til et slikt press. På den annen side synes hybridordningene som et bedre alternativ enn dagens innskuddsordninger (med sine lave maksimale innskudd), som er det eneste reelle alternativet arbeidsgivere står overfor hvis de ønsker å fjerne noe av risikoen i sine regnskaper som følger av ytelsesordningene.

I utredningen er brukt i underkant av 20 sider for å beskrive hybridordningene og virkningene av de. Vi opplever at dette er ett for smalt grunnlag å vurdere innføringen av et slikt produkt og vi ønsker dermed at denne typen produkter bør utredes nærmere både for å avdekke hvilke konsekvenser det vil ha for arbeidstakerne og arbeidsgiverne, men også hvordan de rent praktisk kan tilpasses et fremtidig regelverk for tjenestepensjoner. Vi er kjent med at hybridordningene er en del av Banklovkomisjonens mandat, men opplever at det der i stor grad vil bli lagt vekt på den lovmessige tilpassningen.

Det er i denne sammenhengen, for et forbund som i første rekke organiserer ansatte i privat sektor, viktig å understreke at de type ordninger som her er foreslått ikke vil bli gjort gjeldene for offentlig sektor, med andre ord om lag en tredje del av norsk arbeidsliv. Innføringen av hybridordninger i privat sektor vil derfor neppe bidra til å skape bedre mobilitet mellom offentlig og privat sektor.

Medbestemmelse

Mandatet som ligger til grunn for utredningen peker på behovet for å bedre innflytelsen for arbeidslivets parter. Vi kan i liten grad se at utvalget har kommet med samlede forslag som vil styrke arbeidstakernes innflytelse og medbestemmelse. Det beklager vi. I dag opplever ansatte og tillitsvalgte at endringer i pensjonsordningene kan gjennomføres med liten eller ingen reell innflytelse fra arbeidstakernes side. Arbeidsgiverne peker på prinsippet om styringsretten og velger i stor grad å følge denne ved endringer av tjenestepensjonsordningene etter at de formelle, men lite reelle drøftelsene med de ansattes representanter er gjennomført.

Finansforbundet ønsker at ansattes innflytelse over egne pensjoner bør styrkes og at en gjennom enten lov eller avtaleverk styrker de ansattes representanternes mulighet til å påvirke endringer av pensjonsordningene i virksomhetene.

Med vennlig hilsen

FINANSFORBUNDET

Jorunn Berland
forbundsleder

Petter Teigen
spesialrådgiver